

Odlar Yurdu Universiteti

Doktorantura şöbəsi

FƏLSƏFƏ DOKTORU HAZIRLIĞI

ÜZRƏ

Yaddaş

Bakı, 2016

Mündəricat

1.	Ümumi müddəalar	4
2.	Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantura	4
3.	Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə dissertantura	4
4.	Sənədlərin qəbulu	5
5.	İxtisas uyğunluğu	5
6.	Qəbul imtahanları və müsabiqə	6
7.	Elmi rəhbər	6
8.	Fərdi iş planı	6
9.	Attestasiya	7
10.	Doktorluq imtahanları	7
11.	Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsil almaq hüququ	8
12.	Dissertasiya şuraları	8
13.	Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsini almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyalara dair tələblər	8
14.	Dissertasiyaların təqdim olunması və müdafiəsi	10
	14.1. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi müəssisədə ilkin ekspertiza	10
	14.2. Təqdim edilən sənədlər	10
	14.3. Dissertasiya şurasında ilkin ekspertiza	11
	14.4. Opponentlərin təyin edilməsi	11
	14.5. Aparıcı təşkilat	12
	14.6. Avtoreferat	12
	14.7. Dissertasiya və avtoreferatın kitabxanaya verilməsi	13
	14.8. Dissertasiya şurasının iclası	13
	14.9. Elmi dərəcələr verilməsinə dair attestasiya işinin birinci nüsxəsində Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilməli olan sənədlərin siyahısı	14
15.	Ali attestasiya komissiyasında dissertasiyalara baxılması	14
16.	Dissertasiyaların tərtib edilməsi qaydaları	15
	16.1. Dissertasiyanın strukturu	15
	16.2. Əsas tələblər	15
	16.3. Nömrələmə	16
	16.4. İllüstrasiya	17
	16.5. Cədvəllər	17
	16.6. Formullar	17
	16.7. Biblioqrafik istinadlar	18
	16.8. Üz vərəqi	18
	16.9. Mündəricat	18
	Şərti işarələr, simvollar, vahidlər və terminlər siyahısı	18
	İstifadə edilmiş ədəbiyyat	18
17.	Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlərin siyahısı	21
	Riyaziyyat və Mexanika elmləri	21
	Fizika və Astronomiya elmləri	21
	17.3. İqtisadiyyat elmləri	22
	17.4. Texnika elmləri	23
	17.5. Filologiya elmləri	24
18.	Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirməsi Şuraları	26
19.	İstifadə olunmuş ədəbiyyat	26
	Əlavə 1	28

Əlavə 2	30
Əlavə 3	32
Əlavə 4	34
Əlavə 5	35
Doktorantlar və dissertantlar üçün yol xəritəsi	36

FƏLSƏFƏ DOKTORU HAZIRLIĞI ÜZRƏ YADDAŞ

1. Ümumi müddəalar

Azərbaycan Respublikasında yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması ali təhsilin ən yüksək səviyyəsi olan doktorantura yolu ilə həyata keçirilir və müvafiq elmi dərəcələrin (elm sahələri göstərilməklə, fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru) verilməsi ilə başa çatır.

Doktoranturada təhsil fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru proqramları üzrə həyata keçirilir.

Doktoranturada təhsil alma əyani (istehsalatdan ayrılmaqla) və qiyabi (istehsalatdan ayrılmaqla) formalar üzrə həyata keçirilir.

Doktorantura təhsilini həyata keçirən ali təhsil müəssisələri və elmi təşkilatlar elmi və elmi-pedaqoji kadr hazırlığını dissertantlıq (dissertantura) yolu ilə də reallaşdırır.

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturada əyani təhsil müddəti 3 il, dissertantlıq yolu ilə 4 ildir.

Müstəsna hallarda bütün təhsil formaları üzrə təhsil müddəti uzadıla bilər.

Doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsilini başa çatdırmış məzunlara təhsil aldıkları müəssisənin müvafiq arayışı və imtahanların verilməsi haqqında vəsiqə verilir.

2. Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantura

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya ali təhsili olan (ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən, yaxud təhsili ona bərabər tutulan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları müsabiqə əsasında qəbul olunurlar.

Doktoranturanın (keçmiş aspiranturanın) tam kursunu bitirən şəxs eyni ixtisas üzrə təkrarən doktoranturaya qəbul oluna bilməz.

Doktoranturaya qəbul üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

- ərizə (doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi müəssisənin və yaxud təşkilatın rəhbərinin adına);
- kadrların şəxsi-qeydiyyat vərəqi;
- tərcümeyi-hal;
- 2 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- iş yerindən xasiyyətnamə;
- iş stajı olanlar üçün əmək kitabçasından çıxarış;
- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisas üzrə referat;
- ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması haqqında şəhadətnamə);
- şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti.

3. Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə dissertantura

Dissertantlıq yolu ilə yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması ali təhsil müəssisələrində, elmi və digər təşkilatlarda çalışan mütəxəssislərin istehsalatdan ayrılmaqla, elmi dərəcənin alınması üçün təhkim olunmaqla, dissertasiya işinin yerinə yetirilməsini təmin edir.

Dissertantlıq yolu ilə "Fəlsəfə doktoru" elmi dərəcəsi almaq hüququna ali təhsilli (ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən, yaxud təhsili ona bərabər tutulan,

müvafiq tədqiqat sahəsində müəyyən müvəffəqiyyətləri olan ali təhsil müəssisələrinin, elmi və digər təşkilatların elmi və elmi-pedaqoji kadrları malikdirlər.

Dissertantlıq yolu ilə təhsil müddətini başa vuran şəxslər eyni ixtisas üzrə təkrar dissertant olmaq hüququna malik deyillər.

Dissertant kimi təhkim olunmaq istəyən şəxslər, bir qayda olaraq, elmi və elmi-pedaqoji iş stajına malik olmalıdırlar.

Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə dissertantlıq yolu ilə təhsil almaq üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

- ərizə (dissertantura təhsilini həyata keçirən müəssisənin və yaxud təşkilatın rəhbərinin adına);
- kadrların şəxsi-qeydiyyat vərəqi;
- tərcümeyi-hal;
- 2 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- iş yerindən xasiyyətnamə;
- əmək kitabçasından çıxarış;
- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisas üzrə referat;
- ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərinin tanınması haqqında şəhadətnamə);
- şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti.

Qeyd: 1. Dissertanturaya 2 illik staja malik olan şəxslər qəbul oluna bilərlər.

2. İddiaçılar dissertanturaya müsahibə yolu ilə qəbul olunurlar.

4. Sənədlərin qəbulu

Sənədlərin qəbulu forması, qaydaları, qəbul planı və imtahanların keçirilmə müddəti haqqında kütləvi informasiya vasitələrində qəbulu həyata keçirən müəssisə tərəfindən müvafiq elan verilir.

Sənədlərin qəbulu üçün doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi ali təhsil müəssisəsinin və elmi təşkilatın rəhbərinin (və ya elmi işlər üzrə müavininin) sədrliyi ilə qəbul komissiyası yaradılır. Qəbul komissiyası fakültə, kafedra, şöbə, bölmə, laboratoriya rəhbərlərindən, aparıcı əməkdaşlardan və bir qayda olaraq, doktorantların nəzərdə tutulan rəhbərlərindən təşkil olunmalıdır.

5. İxtisas uyğunluğu

Doktoranturaya qəbul olmaq istəyən şəxslərin ixtisas uyğunluğu qəbul komissiyası tərəfindən müəyyən edilir.

Doktoranturaya qəbul olmaq istəyən şəxslə nəzərdə tutulan elmi rəhbər müsahibə keçirir və rəhbərliyi həyata keçirmək barədə razılıq və ya imtina qərarını yazılı surətdə qəbul komissiyasına təqdim edir. İmtina olunduğu halda digər elmi rəhbər təklif edilir.

Qəbul komissiyası nəzərdə tutulan rəhbərin rəyi və təqdim edilən digər sənədlər əsasında imtahanlara buraxılmaq haqqında qərar qəbul edir və bu barədə bir həftədən gec olmayaraq iddiaçıya bildiriş göndərir. Bildiriş doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi ali təhsil müəssisəsi və elmi təşkilat rəhbərləri tərəfindən imzalanır və bu bildiriş iş yerindən məzuniyyət almaq hüququ verir.

6. Qəbul imtahanları və müsabiqə

Doktoranturaya qəbul olmaq istəyənlər ixtisas fənnindən, xarici dildən (rus dili istisna olmaqla, seçim sərbəst və ya ixtisasa uyğun olmalıdır) və fəlsəfədən ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsi üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcmində qəbul imtahanları verirlər.

Qəbul imtahanlarını keçirmək məqsədi ilə ali təhsil müəssisələrində və elmi təşkilatlarda müvafiq fənlər üzrə imtahan komissiyaları yaradılır.

İxtisas fənnindən qəbul imtahanını doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi ali təhsil müəssisəsinin və elmi təşkilatın rəhbəri tərəfindən yaradılan komissiya həyata keçirir. Komissiyanın tərkibində müvafiq ixtisas üzrə ən azı iki elmlər doktoru və ya professor olmalıdır. Nəzərdə tutulan rəhbərlər də komissiyanın üzvü ola bilərlər. Komissiyanın sədri ali təhsil müəssisəsinin və elmi təşkilatın rəhbəri, yaxud elmi işlər üzrə müavini təyin edilir. Müstəsna hallarda, bəzi ixtisaslar üzrə elmlər doktorları və professorlar olmadıqda, komissiyanın tərkibinə fəlsəfə doktorları (elmlər namizədləri), dosentlər, xarici dil üzrə isə elmi (alimlik) dərəcəsi olmayan təcrübəli mütəxəssislər daxil edilə bilər.

Bərabər ballar topladığı halda, müsabiqədə ixtisas fənnindən daha yüksək qiymət alan və çap edilmiş elmi əsərləri olan şəxslərə üstünlük verilir.

Ali təhsil müəssisələrində və ya elmi təşkilatlarda yaradılmış qəbul komissiyaları imtahanların nəticələri əsasında müvafiq qərar qəbul edirlər.

Ali təhsil müəssisələri və elmi təşkilatların elmi şuraları doktorantların dissertasiya mövzularını və elmi rəhbərlərini onların qəbul komissiyaları tərəfindən doktoranturaya qəbul olunmaları haqqında qərar qəbul etdikləri gündən 1 aydan gec olmamaq şərti ilə təsdiq edir.

Ali təhsil müəssisəsinin və elmi təşkilatın elmi şurası müvafiq şöbə, bölmə, kafedra və ya laboratoriyanın təqdimatı əsasında iddiaçının dissertant təhkim olunması, onun dissertasiya mövzusu, fərdi iş planı və elmi rəhbəri (məsləhətçisi) haqqında qərar qəbul edir. Elmi şuranın qərarı əsasında ali təhsil müəssisəsi və ya elmi təşkilatın rəhbəri iddiaçının təhkim olunması haqqında əmr verir.

7. Elmi rəhbər

Doktoranturaya qəbul haqqında qərarda (əmrə) doktorantın dissertasiyasının mövzusu, təhsil müddəti və rəhbəri (rəhbərləri) göstərilir və onlara bu haqda məlumat verilir. Bir qayda olaraq, doktorantın elmi rəhbəri elmlər doktoru və ya professor olur.

Müstəsna hallarda, ali təhsil müəssisələrinin və elmi təşkilatların elmi şuralarının qərarı əsasında müvafiq ixtisasa malik fəlsəfə doktorları (elmlər namizədləri) da doktorantlara elmi rəhbərlik işinə cəlb oluna bilərlər.

Müxtəlif ixtisasları əhatə edən mövzular üzrə elmi tədqiqatlar apararkən doktoranta iki elmi rəhbər, yaxud rəhbər və məsləhətçi təyin oluna bilər. Onlardan biri fəlsəfə doktoru (elmlər namizədi) ola bilər.

Elmi rəhbər doktoranta elmi iş üzrə məsləhətlər verir, doktorantın təsdiq edilmiş fərdi iş planına (tədris proqramına) uyğun fəaliyyətinə rəhbərlik edir və dissertasiya işinin müəyyən olunmuş vaxtda keyfiyyətlə yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

8. Fərdi iş planı

Doktoranturada təhsil müddətində doktorant (dissertant) ali təhsil müəssisəsinin və elmi təşkilatın elmi şurası tərəfindən təsdiq edilmiş fərdi iş planı (Bax: doktorantlar üçün Əlavə 1 və dissertantlar üçün Əlavə 2) əsasında fəaliyyət göstərir.

Doktorant təhsil müddətində:

- peşə biliklərinə dərindən yiyələnməli;
- müstəqil elmi tədqiqat işi aparmaq vərdişləri əldə etməli;
- elmi tədqiqatlar aparmaq metodologiyasını mənimsəməli;
- fərdi iş planını tam yerinə yetirməli;
- nəzərdə tutulan doktorluq imtahanlarını verməli;
- elmi tədqiqatlarının nəticələrini əks etdirən məqalələr dərc etdirməli;
- elmi tədqiqatlarının nəticələrini aprobasiya etdirməli;
- elmi tədqiqat işini bitirməlidir.

Doktorant fərdi iş planının yerinə yetirilməsi barədə vaxtaşırı şöbə, bölmə, kafedra, laboratoriya iclaslarında hesabat verir.

9. Attestasiya

Doktorantlar ildə bir dəfədən az olmamaq şərtilə, ali təhsil müəssisələri və elmi təşkilatlar tərəfindən təsdiq olunmuş attestasiya haqqında əsasnamələrə uyğun olaraq, attestasiyadan keçməlidirlər (Əlavə 3). Attestasiyanın keçirilmə müddəti ali təhsil müəssisəsi və elmi təşkilatların rəhbərləri tərəfindən müəyyən edilir. Doktorantın növbəti tədris ilində təhsilini davam etdirməsi attestasiyanın nəticəsinə əsasən müəyyən edilir.

Ali təhsil müəssisələrinin və elmi təşkilatların elmi şuralarında doktorantların elmi rəhbərlərinin vaxtaşırı hesabatları dinlənir.

Doktoranturada fərdi iş planını yerinə yetirən və elmi tədqiqat işini bitirən şəxslər «Fəlsəfə doktoru» elmi dərəcəsi almaq üçün dissertasiya işinin müdafiəsinə buraxılırlar.

Qeyd: Doktorantların attestasiyası adətən hər il dekabr ayında keçirilir. Attestasiya doktorantın təhkim olunduğu kafedrada keçirilir. Doktorant və onun elmi rəhbəri cari il üçün nəzərdə tutulan planın yerinə yetirilməsi haqqında hesabat verirlər və növbəti il üçün nəzərdə tutulan iş haqqında iclas iştirakçılarına məlumat verirlər. Attestasiyanın nəticəsi kafedranın iclas protokolunda əksini tapanmalıdır. Kafedranın iclas protokolundan çıxarış və doktorantın hesabatı Magistratura və doktorantura şöbəsinə təqdim olunmalıdır.

Üzürsüz səbəblərə görə fərdi iş planını yerinə yetirməyən, təhkim olunduğu kafedra ilə əlaqə saxlamayan şəxs attestasiyadan keçməmiş hesab olunur və doktoranturadan xaric olunur.

10. Doktorluq imtahanları

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə təhsil alan doktorantlar - ixtisas fənnindən (həmçinin ixtisas uyğunluğu nəzərə alınmaqla, digər fəndən), informatikadan və xarici dildən doktorluq imtahanları verməlidirlər;

«Fəlsəfə doktoru» elmi dərəcəsi üzrə dissertantlıq yolu ilə təhsil alan şəxslər müəyyən olunmuş qaydada ixtisas fənnindən, fəlsəfə, informatika və xarici dildən, həmçinin ixtisas uyğunluğu nəzərə alınmaqla, digər fəndən də doktorluq imtahanları verirlər.

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər fəlsəfə doktoru üzrə doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsil müddətində «Azərbaycan dili» fənnindən əlavə doktorluq imtahanı verirlər.

Qeyd:

1. Xarici dil, fəlsəfə və Azərbaycan dili üzrə doktorluq imtahanları Odlar Yurdu universitetində keçirilir.
2. «İnformatika» fənni doktorluq imtahanı AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda keçirilir. Buna görə də doktorant və dissertantlar AMEA İnformasiya

- Texnologiyaları İnstitutunda informatika kurslarında iştirak etmək üçün Magistratura və doktorantura şöbəsinə məktub almaq üçün müraciət etməlidirlər.
3. İmtahanlar ildə iki dəfə – yaz (aprel-may) və payız (noyabr-dekabr) sessiyalarında 1 fəndən artıq olmamaq şərti ilə keçirilir.
 4. Doktorluq imtahanlarının nəticəsi rektorun imzası ilə vəsiqə şəklində tədqiqatçıya verilir.

11. Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsil almaq hüququ

Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsili Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq hüquqi və fiziki şəxslərin birbaşa bağladıkları müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin doktoranturada və dissertantlıq yolu ilə təhsili ödənişli əsaslarla aparılır. İllik təhsil haqqı təhsilin xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq ali təhsil müəssisələrinin və elmi təşkilatların tabe olduqları qurumlar tərəfindən müəyyən edilir. Müstəsna hallarda ali təhsil müəssisələri və elmi təşkilatlar tabe olduqları qurumların razılığı əsasında ödənişsiz qəbul həyata keçirə bilərlər.

Xarici dövlətlərdə təhsil almış əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün ali təhsil haqqında diplomun notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti və diplomun tanınması haqqında şəhadətnamə təqdim edilməlidir.

Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin ali təhsil müəssisələrində və elmi təşkilatlarda doktoranturaya qəbulu və dissertant təhkim olunması, eyni zamanda təhsili bu Qaydalara və qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilir.

12. Dissertasiya şuraları

Dissertasiya şuraları elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin müxtəlif sahələrində öz elmi nailiyyətləri ilə tanınmış və görkəmli alimləri olan dövlət elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrində (birliklərdə, təşkilatlarda) və ali məktəblərində onların vəsatətləri əsasında yaradılır. Həmin qurumlar dissertasiya şuralarının işinin təşkili və müdafiələrin keçirilməsi üçün zəruri şərait yaradır və onları lazımi vəsaitlərlə təmin edirlər.

Dissertasiya şuralarının tərkibinə fəal elmi və ya elmi-pedaqoji iş aparan, elmi kadrların hazırlanmasında fəal iştirak edən nüfuzlu alimlər daxil edilirlər.

Dissertasiya şuralarının fəaliyyət müddəti üç ildir.

Dissertasiya şuraları bir qayda olaraq bir neçə (dördədən çox olmamaqla) ixtisas üzrə namizədlik və doktorluq dissertasiyalarını müdafiəyə qəbul edirlər.

Dissertasiyaların müdafiəsi və attestasiya məsələləri ilə bağlı sənədlərin tərtibi, həmçinin dissertasiyaların baxılması və müdafiəsi ilə əlaqədar xərclərin ödənilməsi dissertasiya şuralarının fəaliyyət göstərdiyi qurumlar tərəfindən həyata keçirilir.

Dissertasiya şurası nəzdində fəaliyyət göstərdiyi qurumun möhüründən istifadə edir.

Dissertasiya şuralarının fəaliyyətinə nəzarət Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən aparılır.

13. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsini almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyalara dair tələblər

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsini almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya iddiaçının müstəqil elmi işi olaraq aşağıdakı tələblərdən birinə cavab verməlidir:

dissertasiyada müvafiq elm sahəsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən hər hansı məsələnin yeni həlli təklif olunur;
böyük tətbiqi əhəmiyyəti olan iqtisadi, texniki və texnoloji işləmələrin təkmilləşdirilmiş elmi şərhı verilir.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada ixtisas fənnindən namizədlik imtahanları verməlidirlər.

İxtisas sahəsini dəyişmiş iddiaçılar əlavə olaraq yeni seçdiyi sahənin ümumelmi əsaslarından namizədlik imtahanı verirlər.

Namizədlik imtahanları verildiyi tarixdən altı il ərzində etibarlı sayılır.

İxtisas fənni üzrə namizədlik imtahanı dissertasiyanın müdafiəsi keçiriləcəyi təşkilatda verilir.

Namizədlik imtahanlarının keçirilməsi ilə bağlı xərcləri nəzdində imtahan komissiyası yaradılan müəssisə (birlik, təşkilat) ödəyir.

Namizədlik imtahanlarının proqramı və imtahanların aparılma qaydası Komissiya tərəfindən təsdiq edilir.

Elmi dərəcənin iddiaçıları dissertasiyanı xüsusi hazırlanmış əlyazması şəklində təqdim edirlər.

Dissertasiya müəllifin təkbaşma yazdığı və açıq müdafiə üçün irəli sürdüyü elmi müddəaların və nəticələrin məcmusunu əhatə edən elmi işdir. Dissertasiya daxili vəhdətə malik olmalı, müəllifin elmə şəxsən verdiyi töhfəni əks etdirməlidir.

Müəllif tərəfindən təklif olunmuş yeni nəticələr ciddi əsaslandırılmalı, mövcud faktlarla və elmi baxışlarla müqayisədə tənqidi qiymətləndirilməlidir. Tətbiqi əhəmiyyətə malik dissertasiyada müəllif tərəfindən alınmış elmi nəticələrin praktikada tətbiqi barədə məlumat, nəzəri əhəmiyyətə malik olan dissertasiyalarda isə elmi nəticələrin tətbiqi ilə əlaqədar tövsiyələr verilməlidir.

Dissertasiya Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalara uyğun tərtib edilir.

Dissertasiyaların mövzuları müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların) və ali məktəblərin fakültələrinin elmi (elmi-texniki) şuralarında hər bir iddiaçı üçün ayrılıqda təsdiq olunmalıdır.

Dissertasiyaların əsas elmi nəticələri elmi nəşrlərdə dərc olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının müvafiq elmi nəşrlərinin siyahısı Komissiya tərəfindən təsdiq edilir.

Dissertasiyanın əsas elmi nəticələri xarici ölkələrin elmi jurnal və nəşrlərində də dərc edilə bilər. Xarici ölkələrin elmi jurnal və nəşrlərində xarici dildə dərc edilmiş dissertasiyanın əsas elmi nəticələrinin Azərbaycan dilində qısa xülasəsi müdafiə zamanı Komissiyaya təqdim edilməlidir.

Dissertasiyaların elmi nəticələrinin elmi nəşrlərdə dərc olunması ilə bağlı tələblər Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

İddiaçıların fəlsəfə doktoru dissertasiyalarının nəticələrinə dair ən azı beş, o cümlədən xarici ölkələrdə nəşr olunan nüfuzlu jurnallarda bir məqaləsi dərc edilməlidir. Dissertasiyanın əsas elmi nəticələrini əks etdirən dərc olunmuş işlərə ixtiralar haqqında müəlliflik şəhadətnamələri, sənaye nümunələri və patentlər, ümumrespublika və beynəlxalq konfrans və simpoziumların nəticələri üzrə dərc olunmuş məruzə və tezislər, elektron elmi nəşrlər də aiddir.

Ümumrespublika konfrans və simpoziumlarının nəticələri üzrə dərc olunmuş məruzə və tezislərə, habelə elektron nəşrlərə dair tələblər Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

Dissertasiyanın yazılışı zamanı iddiaçı iqtibas etdiyi materialların mənbələrinə və müəlliflərinə istinad etməlidir.

Kollektiv müəlliflərə mənsub olan elmi ideya və işləmələrdən istifadə edilsə, iddiaçı bu barədə dissertasiyada qeyd etməlidir.

Müəllifinə və ədəbiyyatına istinad olunmayan özgənin materiallarından istifadə edildikdə, baxılma mərhələsindən asılı olmayaraq dissertasiyanın ekspertizası dayandırılır və iddiaçıya həmin mövzu üzrə təkrar müdafiə hüququ verilmir.

Qeyd: Məqalələr Ali Attestasiya Komissiyasının reyestrinə daxil olan nəşrlərdə dərc olunmalıdır. Doktorant eyni zamanda beynəlxalq və respublika elmi konfranslarında iştirak etməli, dissertasiya üzrə məqalə və tezisləri həmin konfransların materiallarında dərc etməlidir. Yalnız yuxarıda göstərilən şərtlər yerinə yetirilirsə, doktorant müdafiəyə buraxılır.

14. Dissertasiyaların təqdim olunması və müdafiəsi

Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi müəssisədə ilkin ekspertiza

Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olunduğu müəssisə (birlik, təşkilat) dissertasiyanın ilkin ekspertizasını keçirir və dissertasiya haqqında rəy verir. Rəydə dissertasiyada şərh olunan elmi nəticələrin alınmasında müəllifin konkret şəxsi iştirakı; tədqiqat nəticələrinin dürüslük dərəcəsi, onların yeniliyi və elmi-praktiki əhəmiyyəti; dissertasiyanın müvafiq ixtisasa uyğun gəlməsi; müəllif tərəfindən dərc olunmuş işlərdə dissertasiya materiallarının əks etdirilməsi dərəcəsi göstərilməlidir.

Rəy iddiaçıya namizədlik dissertasiyası ilkin ekspertizaya təqdim olunduğu gündən iki ay müddətində verilməlidir.

Müəssisənin (birliyin, təşkilatın) rəhbəri rəyin keyfiyyəti, obyektivliyi və hazırlanma müddəti üçün cavabdehdir.

Təqdim edilən sənədlər

İddiaçının ərizəsi.

İş yerində təsdiq olunmuş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi – 2 nüsxə.

Dissertasiya mövzusunun AR Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasında təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış - 2 nüsxə.

Dissertasiyanın mövzusunun və elmi rəhbərin (məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış – 2 nüsxə.

Doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə (Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə elmi dərəcəsinin iddiaçıları üçün) - 2 nüsxə.

Dissertasiyanın cildlənmiş nüsxələri – zəruri sayda və avtoreferatın əlyazması (dissertasiyanın bütün nüsxələrinin titul vərəqini və avtoreferatın əlyazmasının üz qabığını iddiaçı imzalayır).

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə elmi dərəcə iddiaçıları üçün ali təhsil haqqında diplomun (xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində təhsil almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyindən verilmiş ekvivalentlik haqqında şəhadətnamənin) təsdiq edilmiş surəti - 2 nüsxə.

Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olunduğu təşkilatın rəyi (1 nüsxə), rəyin müzakirə olunduğu iclasın protokolu (1 nüsxə), resozentlərin yazılı rəyləri (hər birindən 1 nüsxə) və müzakirənin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər - 2 nüsxə.

Rəy kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarın protokolundan çıxarış şəklində tərtib edilir, təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın möhürü vurulur.

Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq olunur.

İddiaçının elmi-pedaqoji və istehsalat fəaliyyəti haqqında xasiyyətnamə - 2 nüsxə. Xasiyyətnamə əsas iş yerindən verilir, təşkilatın (müəssisənin) rəhbəri tərəfindən imzalanır, gerbli möhürlə təsdiqlənib, tarix qoyulur.

Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) rəyi - 2 nüsxə.

Dissertasiyanın mövzusunə dair dərc olunmuş elmi əsərlərin siyahısı - 2 nüsxə (Bax: Əlavə 4).

Elmi əsərlər və ya onların surətləri (mündəricat daxil olmaqla), monoqrafiya və kitablar (2 nüsxə) ayrıca qovluqda təqdim edilir.

Dissertasiya şurasında ilkin ekspertiza

Dissertasiya şurası Komissiyanın müəyyən etdiyi siyahı üzrə sənədlər təqdim edildikdə dissertasiyanı ilkin müzakirə və sonrakı müdafiə üçün qəbul edir. Dissertasiya şurasında dissertasiyaların ilkin müzakirəsi "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnaməyə uyğun aparılır. İlkin ekspertiza zamanı dissertasiyaların Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş tərtib edilmə qaydalarına riayət olunması nəzərdən keçirilir. İlkin ekspertiza zamanı müəyyən edilmiş nöqsanlar əsaslandırılmalı və dissertasiya nöqsanların aradan qaldırılması üçün vəsadət qaldıran müəssisəyə (birliyə, təşkilata) qaytarılmalıdır. İlkin ekspertizanın müddəti bir ay təşkil edir.

Dissertasiyanın mövzusu iki ixtisası əhatə etdikdə və dissertasiya şurasının ikinci ixtisas üzrə müdafiə keçirmək hüququ, habelə həmin ixtisas üzrə fəaliyyət göstərən şura olmadıqda, müdafiənin keçirilməsi üçün dissertasiya şurasının tərkibinə tələb olunan ixtisas üzrə Komissiya tərəfindən uyğun mütəxəssislər daxil edilir.

Dissertasiya şurada ilkin müzakirə üçün qəbul edildikdə, ixtisası dissertasiyanın ixtisasına uyğun şura üzvlərindən yaradılmış komissiya dissertasiya ilə tanış olaraq onun şuraya müdafiə keçirmək hüququ verilmiş ixtisasa və elm sahəsinə uyğunluğuna, müəllifin dərc edilmiş əsərlərinin dissertasiyanın məzmununu əhatə edib-etməsinə dair rəy verir, həmçinin baxılan dissertasiya işi üzrə aparıcı təşkilatın, rəsmi opponetlərin təyin edilməsi, lazım gəldikdə isə şuranın tərkibinə əlavə üzvləridə daxil edilməsi haqqında təkliflər hazırlayır.

İlkin müzakirədən keçirilərək dissertasiya şurasına təqdim edilmiş dissertasiyalar şura rəhbərliyinin tövsiyəsi ilə şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatda yaradılan elmi seminara göndərilir.

Müzakirə zamanı fəlsəfə doktoru dissertasiyaları üzrə iki (bir elmlər doktoru və bir fəlsəfə doktoru, müstəsna hallarda, iki fəlsəfə doktoru) resenzentin olması zəruridir. Resenziyalar yazılı şəkildə təqdim edilir. Müzakirənin nəticəsi olaraq dissertasiyaya dair ümumi rəy verilməlidir. Rəydə dissertasiyada şərh olunan elmi nəticələrin alınmasında müəllifin konkret şəxsi iştirakı, tədqiqatın nəticələrinin dürüstlük dərəcəsi, onların yeniliyi və elmi-praktik əhəmiyyəti, dissertasiyanın müvafiq ixtisasa uyğun gəlməsi, müəllifin dərc olunmuş işlərində dissertasiya materiallarının əks etdirilməsi dərəcəsi göstərilməlidir. Rəy şuraya protokolla birlikdə təqdim olunur.

Dissertasiya şurası sənədlərin təqdim olunduğu gündən etibarən fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi üzrə dissertasiyaların iki ay müddətində müdafiəsinin təşkili haqqında qərar qəbul edir.

Opponetlərin təyin edilməsi

Dissertasiya şurası dissertasiyalar üzrə müvafiq elm sahəsində səriştəli alimlərdən (onların yazılı razılığı ilə) opponetlər təyin edir. Opponetlərdən biri müdafiəni keçirən şuranın üzvü ola bilər.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün yazılan dissertasiyalar üzrə iki nəfər opponent təyin edilir. Onlardan biri elmlər doktoru olmalıdır, ikincisi isə elmlər namizədi də ola bilər. Dissertasiya şuraları opponentləri təyin edə bilmədiyi hallarda opponentlər Komissiya tərəfindən təyin edilir.

Komissiyanın rəyasət heyətinin və ekspert şuralarının sədrləri, Komissiya aparatının əməkdaşları, dissertasiya şuralarının sədrləri və sədr müavinləri, elmi katibləri, iddiaçıların elmi rəhbərləri, elmi məsləhətçiləri, onun elmi əsərlərinin həmmüəllifləri, həmçinin dissertasiyanın yerinə yetirildiyi və ya iddiaçıların işlədikləri kafedra, laboratoriya, şöbənin əməkdaşları, müəssisələrin rəhbərləri opponent ola bilməzlər.

Opponentlər müxtəlif təşkilatların əməkdaşları olmalıdırlar.

Opponentlərin əməyinin ödənilməsi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

Opponent dissertasiyanı və onun mövzusu üzrə dərc olunmuş elmi işləri araşdıraraq dissertasiya şurasına yazılı rəy təqdim edir. Həmin rəydə seçilmiş mövzunun aktuallığı, nəticələrin yeniliyi və dissertasiyanın bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməsi öz əksini tapmalıdır.

Opponentlərin yazılı rəylərinin surətləri müdafiəyə azı on gün qalmış dissertasiya şurasına və iddiaçıya təqdim edilməlidir.

Dissertasiya şurası bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələbləri yerinə yetirmədikdə opponenti dəyişə və ya bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab vermədikdə onun hazırladığı rəyi yenidən işləmək üçün opponentə qaytara bilər.

Aparıcı təşkilat

Dissertasiya şuraları müvafiq elm sahələrinin inkişafında görkəmli yer tutan təşkilatları dissertasiyalar üzrə aparıcı təşkilatlar kimi təyin edirlər.

Aparıcı təşkilatın rəyində dissertasiya müəllifinin əldə etdiyi nəticələrin elm və istehsalat üçün əhəmiyyəti əks olunur. Tətbiqi xarakterli dissertasiya haqqında rəydə isə həmçinin onun nəticələrindən istifadə edilməsinə dair tövsiyələr olmalıdır. Aparıcı təşkilatın rəyi onun rəhbəri və ya rəhbərin müavini tərəfindən təsdiq edilir.

Aparıcı təşkilatın rəyinin surəti dissertasiyanın müdafiəyəsinə ən azı on gün qalmış dissertasiya şurasına və iddiaçıya təqdim edilir.

Dissertasiya şurası aparıcı təşkilatı müəyyən edilmiş tələbləri yerinə yetirmədikdə dəyişə və ya onun hazırladığı rəyi müəyyən edilmiş tələblərə cavab vermədikdə yenidən işləmək üçün aparıcı təşkilata qaytara bilər.

Avtoreferat

Dissertasiyalar müdafiəyə qəbul olunduqda dissertasiya şurasının icazəsi ilə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi üzrə dissertasiyalar üçün bir çap vərəqi həcmində avtoreferat nəşr olunur.

Avtoreferatda dissertasiyanın əsas ideyaları və nəticələri şərh olunmalı, onun yenilik dərəcəsi və tədqiqatın nəticələrinin elmi və praktiki əhəmiyyəti, aparılan tədqiqatlarda müəllifin şəxsi töhfəsi göstərilməlidir. Dissertasiyanın avtoreferatı dissertasiya şurasının müəyyən etdiyi miqdarda mətbəə üsulu ilə və ya çoxaldıcı aparatlarda çap edilir.

Avtoreferat dissertasiyanın müdafiəsinə azı bir ay qalmış dissertasiya şurasının üzvlərinə, əlaqədar idarələrə və təşkilatlara göndərilir. Avtoreferatların mütləq qaydada göndərilməli olduğu təşkilatların siyahısı "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnamə ilə, avtoreferatın göndəriləcəyi digər ünvanların siyahısı dissertasiya şurası tərəfindən müəyyən edilir.

Avtoreferat dissertasiyanın yazıldığı dildə olmalıdır.

Dissertasiya və avtoreferatın kitabxanaya verilməsi

Müdafiəyə təqdim olunan dissertasiyanın bir nüsxəsi və avtoreferatın iki nüsxəsi müdafiəyə ən azı bir ay qalmış şuranın mövcud olduğu müəssisənin (birliyin, təşkilatın) kitabxanasına verilir və orada əlyazma hüququnda saxlanılır.

Dissertasiya şurasının iclası

Dissertasiya şurasının iclası onun üzvlərinin üçdə iki hissəsi iclasda iştirak etdikdə səlahiyyətli sayılır.

Dissertasiya şurasının iclasında ixtisas üzrə iştirak edən mütəxəssislərin sayı fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün yazılan dissertasiyaların müdafiəsi zamanı iki elmlər doktoru və bir elmlər namizədindən az olmamalıdır.

Dissertasiya şurasının iclasında iştirak edən şura üzvlərinin ən azı üçdə iki hissəsi elmi dərəcənin verilməsinə səs verdikdə, şuranın qərarı qəbul olunmuş hesab edilir.

Dissertasiyanın müdafiəsi elmi müzakirə xarakteri daşmalı, yüksək tələbkarlıq, prinsiplilik və elmi etikaya riayət edilməsi şəraitində keçirilməlidir. Dissertasiyada olan bütün nəticələrin, elmi və praktiki xarakterli təkliflərin dürüstlüyü və əsaslandırılması hərtərəfli müzakirə edilməlidir.

Opponentlər dissertasiyanın müdafiəsində iştirak etməyə borcludurlar. Müsbət rəy vermiş yalnız bir opponentin üzürlü səbəbə görə müdafiədə iştirak etməməsinə icazə verilir. Bu halda dissertasiya şurasının iclasında həmin opponentin rəyi oxunur.

Dissertasiyanın müdafiəsi, bir qayda olaraq, Azərbaycan dilində keçirilir. Dissertasiya şurası üzvlərinin və opponentlərin yarından çoxunun razılığına əsasən dissertasiyanın müdafiəsi başqa dildə də keçirilə bilər.

Dissertasiya şurasının fəaliyyəti ilə əlaqədar kargüzarlıq işləri Azərbaycan dilində aparılır. Avtoreferat başqa dildə yazıldıqda, onun Azərbaycan dilində xülasəsi verilir. Avtoreferat Azərbaycan dilində yazıldıqda, iddiaçının seçimi ilə onun rus, ingilis, fransız və ya alman dillərindən birində xülasəsi verilməlidir.

Dissertasiyanın müdafiəsi qurtardıqdan sonra dissertasiya şurası gizli səsvermə keçirir.

Gizli səsvermənin keçirilməsi üçün açıq səsvermə əsasında sadə səs çoxluğu ilə iclasda iştirak edən dissertasiya şurası üzvlərindən üç nəfərdən az olmamaqla hesablama komissiyası yaradılır.

Hesablama komissiyasının protokolu iclasda iştirak edən dissertasiya şurası üzvlərinin sadə səs çoxluğu əsasında açıq səsvermə yolu ilə təsdiq edilir.

Dissertasiyanın müdafiəsi zamanı dissertasiya şurasının iclaslarının keçirilməsi proseduru, o cümlədən gizli səsvermənin və hesablama komissiyasının işinin təşkili qaydaları "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

Elmi dərəcənin verilməsinə dair gizli səsvermənin nəticələri müsbət olduqda dissertasiya şurası dissertasiya haqqında açıq səsvermə əsasında sadə səs çoxluğu ilə yekun rəy qəbul edir. Dissertasiya şurasının yekun rəyində dissertasiyanın müəllif tərəfindən alınmış mühüm elmi nəticələri göstərilir, onların dürüstlüyü, yeniliyi, nəzəriyyə və praktika üçün əhəmiyyəti qiymətləndirilir, dissertasiyanın nəticələrinin istifadəsi haqqında tövsiyələr verilir.

Dissertasiya şurası dissertasiyanın müdafiəsi haqqında müsbət qərar qəbul edildikdən sonra otuz gün müddətində iddiaçının attestasiya işini və dissertasiyanın iki nüsxəsini Komissiyaya göndərir.

İddiaçının attestasiya işinin ikinci nüsxəsi on il müddətində dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi müəssisədə saxlanılır.

İddiaçının attestasiya işləri Komissiyanın müəyyən etdiyi qaydada tərtib edilir və saxlanılır.

Dissertasiya şurasının dissertasiya müdafiəsinin nəticələri haqqında qərarı mənfi olduqda, sənədlərin iddiaçıya qaytarılması qaydaları və Komissiyaya göndərilən sənədlərin siyahısı "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

Dissertasiya müdafiəsinin nəticələrinə görə dissertasiya şurasının və ya Komissiyanın mənfi qərarı qəbul edilmiş dissertasiya işi yenidən işlənmək şərti ilə həmin qərar qəbul edildiyi gündən bir ildən tez olmamaq şərti ilə təkrar müdafiəyə təqdim edilə bilər. Təkrar müdafiə zamanı opponentlər və aparıcı təşkilat dəyişdirilməlidir.

Elmi dərəcələr verilməsinə dair attestasiya işinin birinci nüsxəsində Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilməli olan sənədlərin siyahısı

Təşkilatın blankında yazılan və müdafiə şurasının sədri tərəfindən imzalanan qoşma məktub.

İş yerində təsdiq olunmuş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi - 1 nüsxə.

Elmi dərəcə verilməsi haqqında arayış - 2 nüsxə.

Dissertasiyanın mövzusunun və elmi rəhbərin (məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış - 1 nüsxə.

Dissertasiyanın mövzusunun müvafiq elm sahəsi üzrə problem şurasında qeydə alınması haqqında protokoldan çıxarış -1 nüsxə.

Doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə (fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün) - 1 nüsxə.

Dissertasiya şurası iclasının onun sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış stenoqramının birinci nüsxəsi. Burada AAK-ın əmri ilə təsdiq edilmiş, həmçinin şuranın tərkibinə əlavə daxil edilmiş şura üzvlərindən müdafiədə iştirak edənlər adbaad sadalanır, iştirak etməyənlərin iştirak etməməsinin səbəbi qeyd edilir, iclasın başlanıb, qurtardığı vaxt əstərilir. Stenoqrama rəsmi opponentlərin rəyləri, aparıcı təşkilatın rəyi və həmin rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu əlavə olunur.

Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) rəyi - 1 nüsxə.

Avtoreferata verilən rəylər.

Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olunduğu təşkilatın rəyi (1 nüsxə), həmin rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu (1 nüsxə), resenzentlərin yazılı rəyləri (hər birindən 1 nüsxə) və dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər;

Təşkilatın rəyi kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarın protokolundan çıxarış şəklində tərtib edilir, təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın gerbli möhürü vurulur.

15. Ali attestasiya komissiyasında dissertasiyalara baxılması

Dissertasiya şuralarının işinə və dissertasiyaların müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğu üzərində nəzarətin və attestasiyaların həyata keçirilməsi ilə bağlı Komissiyanın rəyasət heyətinə və kollegiyasına təklif və tövsiyələr vermək üçün Komissiyanın nəzdində ekspert şuraları yaradılır.

Komissiyanın kollegiyasının qərarına əsasən ekspert şurasının iclaslarına iddiaçılar, dissertasiya şuralarının sədrələri, opponentlər, elmi rəhbərlər və elmi məsləhətçilər, həmçinin aparıcı təşkilatın nümayəndələri dəvət edilə bilərlər.

Dəvət olunmuş iddiaçı üzürsüz səbəbə görə bir il müddətində ekspert şurasının iclasına gəlmədikdə Komissiya dissertasiya işinin ekspertizasını dayandırır və onu müdafiənin keçirildiyi dissertasiya şurasına geri göndərir.

İddiaçının attestasiya işinin bütün materialları ilə tanış olmaq hüququ vardır. Komissiyanın ekspert şurasının qərarının surəti iddiaçının xahişi ilə bir ay müddətində ona verilir.

Komissiyada fəlsəfə doktoru elmi dərəcənin verilməsi üçün təqdim olunan dissertasiya və attestasiya işlərinə baxılma müddəti isə dörd aydan çox olmamalıdır.

Dissertasiyanın ekspertizasının keçirilməsi üçün daha uzun müddət tələb olunduğu hallarda müddətin uzadılması məsələsi Komissiyanın kollegiyası tərəfindən əsaslandırılaraq həll edilir.

16. Dissertasiyaların tərtib edilməsi qaydaları

(Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 19 sentyabr 2003-cü il tarixli (protokol №12) və 06 iyun 2004-cü il tarixli (protokol №11) qərarları ilə edilmiş dəyişikliklərlə).

Dissertasiyanın strukturu:

- üz vərəqi;
- mündəricat;
- ixtisarlara siyahısı (dissertasiyada varsa);
- giriş;
- əsas hissə (dissertasiyanın məzmunu);
- nəticə;
- istifadə edilmiş ədəbiyyat;
- əlavələr.

Dissertasiya çap olunarkən qeyd olunan ardıcılıq gözlənilməlidir.

Əsas tələblər

Dissertasiyanın mətni makinada (qara lentdən və qara surətçıxaran kağızdan istifadə etməklə) və ya kompyuterdə çap olunur. Çap A4 (210x297 mm) formatlı ağ kağızın bir üzündə, makinada sətirlər arasındakı məsafə 2 interval, kompyuterdə isə 1,5 interval olmaqla yerinə yetirilməlidir.

Kompyuterdə yığılan mətn aşağıda göstərilən şriftlərə çap olunmalıdır:

- Azərbaycan dilində latın əlifbası ilə Az-Times Lat - 14, Az Tms 97 Lat - 14, Alk-Az-Tms - 14, A3 Times AzLat - 14, Times Roman AzLat - 14 şrifləri ilə;
- rus dilində kiril əlifbası ilə Times New Roman Cry - 14, Rus Helviltica - 14, Arial (Cyr) - 14 şrifləri ilə;
- ingilis dilində mətn Times New Roman - 14, Arial - 14 şrifləri ilə çap olunur. Şəkillər və cədvəllər A3 (297x420 mm) formatda da yerinə yetirilə bilər.

Dissertasiyanın mətni boş sahələrin göstərilən ölçüləri gözlənilməklə çap edilir: sol boş sahə - 30 mm, sağ - 10mm, yuxarı və aşağı - 20 mm (yuxarı və sonuncu sətir qədər).

Sözlər arasındakı məsafəni nəzərə almaqla, sətirdəki işarələrin sayı 60-65-dən az olmamalıdır. Səhifədə sətirlərin sayı 29-31 olmalıdır.

Dissertasiyadakı bütün xətlər, hərflər, rəqəmlər və işarələr aydın, eyni qaralıqda olmalıdır.

Dissertasiyanın mətninə ayrı-ayrı sözlər, formullar, şərti işarələr qara mürəkkəb və ya qara tuşdan istifadə etməklə əlavə oluna bilər. Əlavə mətnin sıxlığı əsas mətnin sıxlığına yaxın olmalıdır.

Dissertasiyada çapdan sonra aşkar edilmiş səhvlər və qrafik yanlışlıqlar düzəldilə bilər. Hər səhifədə düzəlişlərin sayı ikidən çox olmamalıdır.

Fəlsəfə doktoru dissertasiyasının həcmi 100-150 səhifə (şəkillər, cədvəllər, qrafiklər, əlavələr və ədəbiyyat siyahısı istisna olmaqla) olmalıdır. Humanitar elmlər üzrə dissertasiyanın həcmi 20-30 % artıq ola bilər.

Dissertasiyanın əsas mətni fəsil, yarım fəsil və bəndlərə bölünür.

Fəsillərin başlıqları mətnə simmetrik şəkildə, böyük hərflərlə, yarım fəsillərin başlıqları isə abzasdan başlayaraq sətiri hərflərlə yazılmalıdır (birinci baş hərflər istisna olmaqla). Başlıqların yazılışında sözlər sətirdən sətərə keçirilməməli, başlığın sonunda nöqtə qoyulmamalıdır. Əgər başlıq iki cümlədən ibarətdirsə, onları nöqtə qoymaqla bir-birindən ayırmaq lazımdır.

“Mündəricat”, “Giriş”, “Nəticə”, “İstifadə edilmiş ədəbiyyat”, “əlavələr” sözləri dissertasiyanın uyğun struktur hissəsinin başlığı kimi qəbul edilməlidir.

Fəsil və yarım fəsil arasındakı, eləcə də başlıq və mətnin (bəndin) arasındakı məsafə 2 interval olmalıdır. Başlığın altından xətt çəkmək olmaz.

Hər fəsil yeni səhifədən başlanmalıdır.

Nömrələmə

Dissertasiyanın səhifələri ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir.

Dissertasiyanın səhifələri nömrələnməkdən üz vərəqi də nəzərə alınır. Üz vərəqində nömrə çap edilmir, ondan sonra gələn səhifə “2” rəqəmi, sonrakı səhifələrdə isə ardıcıl nömrələr səhifənin yuxarı sağ küncündə çap edilir. Səhifələr (əlavələr, arayışlar, aktlar və s. daxil olmaqla) ardıcıl olaraq nömrələnir.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısına daxil olan bütün nəşrlər ərəb rəqəmləri ilə ardıcıl nömrələnməlidir.

Fəsillər rum rəqəmləri ilə ardıcıl olaraq nömrələnir (məsələn: I fəsil). Mündəricat, giriş və nəticəyə nömrə qoyulmur.

Yarım fəsil nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin və yarım fəslin nömrələrindən ibarətdir. Yarım fəslin sonunda nöqtə işarəsi qoyulur, məsələn: 2.5. (ikinci fəslin beşinci yarım fəsli).

Yarım fəslin daxilində bəndlər olduqda onlar ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir. Bəndi nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin, yarım fəslin və bəndin nömrəsindən ibarətdir. Nömrənin sonunda nöqtə işarəsi qoyulur, məsələn: 2.5.1. (ikinci fəslin beşinci yarım fəslinin birinci bəndi).

Ayrıca səhifədə yerləşən illüstrasiyalar da (cədvəllər, çertyojlar, sxemlər, qrafiklər) dissertasiyanın səhifələri kimi nömrələnir. Ölçüləri A4 formatından böyük olan cədvəllər, şəkillər, çertyojlar bir səhifə kimi qəbul edilir və dissertasiyanın sonunda nəticədən sonra onların mətndəki sıra ardıcılığı ilə yerləşdirilir.

Dissertasiyanın mətni və cədvəllərə arayış və aydınlaşdırıcı xarakter daşıyan qeydlər ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnməlidir. Əgər cəmi bir qeyd varsa, o nömrələnmir, əgər qeydlərin sayı birdən çoxdursa, “Qeyd” sözündən sonra iki nöqtə qoyulur və qeydlər nömrələnir. Məsələn:

Qeyd:

1. ...

2. ...

Qeydlərin çapı üçün şriftin ölçüsü 12, sətirarası məsafə 1 interval olmalıdır.

İllüstrasiya

İllüstrasiyalar keyfiyyətli olmalıdır. Şəkillər həm qara tuş və ya qara mürəkkəblə çəkilə bilər, həm də rəngli ola bilər.

Dissertasiyada ancaq kompyuter və ya cizgi yolu ilə yerinə yetirilmiş şəkillərdən və orijinal fotolardan istifadə etmək olar.

A4 formatından kiçik olan fotolar standart ağ vərəq yapışdırılmalıdır.

İllüstrasiyalar elə yerləşdirilməlidir ki, dissertasiyanı döndərmədən və ya saat əqrəbi istiqamətində döndərdikdə onlara baxmaq mümkün olsun. İllüstrasiyalar mətdə onlara birinci istinaddan sonra yerləşdirilməlidir.

İllüstrasiyalar (cədvəllərdən başqa) “Şək.” sözü ilə nişanlanır və fəslin daxilində ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir. İllüstrasiyanın nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin nömrəsindən və illüstrasiyanın ardıcıl nömrəsindən və illüstrasiyanın ardıcıl nömrəsindən ibarətdir. Məsələn: Şək. 1.2 (birinci fəslin ikinci şəkli).

İllüstrasiyanın nömrəsi və adı illüstrasiyanın altında yerləşdirilir.

Cədvəllər

Rəqəmli materiallar, adətən, cədvəl kimi tərtib olunur. Hər bir cədvəlin başlığı olmalıdır. “Cədvəl” sözü və başlıq böyük hərflərlə başlanmalıdır. Başlığın altından xətt çəkilməməlidir.

Cədvəl, mətdə onun ilk xatırlanmasından sonra elə yerləşdirilir ki, dissertasiyanı döndərmədən və ya saat əqrəbi istiqamətində döndərildikdən sonra onu oxumaq mümkün olsun. Sətirlərin və sütunların sayı çox olan cədvəlləri hissələrə bölüb bir neçə səhifədə yerləşdirmək olar.

Fəslin içindəki cədvəllər ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir (əlavədə verilmiş cədvəllər istisna olmaqla). Cədvəlin nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin nömrəsindən və cədvəlin ardıcıl nömrəsindən ibarətdir. Məsələn: cədvəl 1.2. (birinci fəslin ikinci cədvəli). Əgər dissertasiyada cəmi bir cədvəl varsa, onu nömrələmək və “Cədvəl” sözü yazmaq lazım deyildir.

Əgər cədvəl iki və daha çox səhifədə yerləşirsə, “Cədvəl” sözü və onun nömrəsi cədvəlin birinci səhifəsinin sağ üst tərəfində bir dəfə göstərilir; cədvəlin qalan hissələrinin müvafiq yerlərində “ardı” sözü yazılır. Əgər dissertasiyada bir neçə cədvəl varsa, onda “ardı” sözünün qarşısında cədvəlin nömrəsi yazılır. Məsələn: cədvəl 1.2-nin ardı.

Cədvəlin adı və nömrəsi cədvəlin üstündə yerləşdirilir. Nömrə sağ küncdə çap edilir.

Cədvəllərin sütun və sətirlərin başlıqları, onların içərisindəki məlumatlar üçün şriftin ölçüsü 12, sətirarası məsafə 1 interval olmalıdır.

Formullar

Mətdə verilən formullar (sayı birdən artıqdırsa) ərəb rəqəmləri ilə ardıcıl nömrələnməlidir. Formulun nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılmış fəslin və formulun ardıcıl nömrələrindən ibarətdir. Formulun nömrəsi onunla bir səviyyədə səhifənin sağ tərəfində mötərizənin içində yazılır. Məsələn: (3.1)-yəni üçüncü fəslin birinci formulu.

Formulda rast gəlinən simvolların qiyməti və ədədi əmsalların izahı, onların formuldakı yerləşmələr ardıcılığını nəzərə alaraq, bilavasitə formulun altında verilir. Hər bir simvolun və ədədi əmsalın qiyməti yeni sətirdə yerləşdirilməlidir. İzahatın birinci sətiri “Burada” sözündən başlamalıdır.

Tənlikləri və formulları mətdən boş sətirlər vasitəsilə ayırırlar. Hər formulun üstündə və aşağısında bir-iki boş sətir olmalıdır. Əgər tənlik bir sətirə yerləşməyibsə,

onun ardı bərabərlik (=) və ya plus (+), minus (-), vurma (x), bölmə (:) işarələrindən sonra yeni sətərə keçirilə bilər.

Bibliografik istinadlar

Dissertasiyanın mətnində istinad olunmuş mənbələr ədəbiyyat siyahısında əlifba sırası ilə yazılmalı və nömrələnməlidir. İstinad olunmuş mənbənin ədəbiyyat siyahısındakı nömrəsi mətndəki istinaddan sonra kvadrat və ya adi mötərizədə göstərilir. Məsələn: [115] və ya (115).

Dissertasiyanın mətnində böyük həcmli kitab(lar)ın müxtəlif səhifələrinə bir neçə dəfə istinad olunduğu halda ədəbiyyat siyahısında bu mənbə yalnız bir dəfə göstərilir, lakin mətndəki istinaddan sonra əsərin siyahıdakı nömrəsi, cild(çoxcildli əsərlər üçün) və müvafiq səhifə(lər) göstərilir. Məsələn: [39, 250-252], [153, s. 2,106] və mətnin digər bir yerində [39,156], [153, c.1, 86-91] və s. Mətnin altında sətiraltı istinadlar məqsədəuyğun deyildir.

Üz vərəqi

Üz vərəqi dissertasiyanın birinci səhifəsidir, nömrələnmir və “Dissertasiya şuraları haqqında” əsasnamədəki əlavə 1.5-ə uyğun olaraq tərtib edilir (Bax: Əlavə 5).

Mündəricat

Mündəricatda bütün fəsillər, yarım fəsillərin və bəndlərin başlıqlarının dissertasiyanın hansı səhifəsindən başladığı göstərilir.

Şərti işarələr, simvollar, vahidlər və terminlər siyahısı

Əgər dissertasiyada spesifik terminologiya, həmçinin geniş yayılmamış ixtisarlar, yeni simvollar, işarələr və s. istifadə edilsə, onların siyahısı “İxtisarların siyahısı” başlığı altında ayrıca vərəqdə dissertasiyanın əvvəlində verilməlidir.

Siyahı sütun şəkildə yazılır, sütunun sol tərəfində (əlifba sırası ilə) ixtisarlar, sağ tərəfində isə onun dəqiq açılışı verilir.

Əgər dissertasiyada xüsusi terminlər, ixtisarlar, simvollar, işarələr üç dəfədən az təkrar edilsə, onda siyahı tərtib edilmir, bunların açılışı isə mətndə onların birinci dəfə adı çəkilən kimi verilir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

Dissertasiya işində istifadə edilmiş mənbələr çap olunduqları dillərdə (əvvəlcə Azərbaycan, sonra türk, rus, ingilis, fransız, ərəb və s.) əlifba sırası ilə, ardıcıl nömrələnərək siyahıda göstərilir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat siyahısında son 5-10 ilin ədəbiyyatına üstünlük verilməlidir.

Dissertasiyada istifadə olunan mənbələrin bibliografik təsvirində aşağıdakı şərti işarələrdən istifadə edilir:

- . nöqtə
- , vergül
- : iki nöqtə
- / çəpəki xətt
- // qoşa çəpəki xətt
- (), [] mötərizə

İstinad olunan mənbənin bibliografik təsviri onun növündən asılı olaraq verilməlidir. Siyahıya daxil olan mənbələr haqqında məlumat aşağıdakı kimi göstərilir.

Kitabların (monoqrafiyaların, dərsliklərin və s.) biblioqrafik təsviri müəllifin və ya kitabın adı ilə tərtib edilir, müəlliflər dörd nəfərədək olduqda müəllifin və ya müəlliflərin soyadı və inisialları ilə verilir. Məsələn: Qeybullayev Q.Ə. Azərbaycan türklərinin təşəkkülü tarixindən. Bakı: Azər nəşr, 1994, 284 s.

Мамедов М.Г., Кребе Р.И. Иммуноферментный анализ: теория и практика. М.: Кристалл, 1999, 109 с.

Прихожан А.М. Психологический справочник, или как обрести уверенность в себе: Кн. Для учащихся. М.: Просвещение, 1994, 191 с.

Fremel H. History of agriculture development in Europe. Berlin: Springer Verlaq, 2000, 242 p.

Müəllifi göstərilməyən və ya dörddən çox müəllifi olan kitablar (kollektiv monoqrafiyalar və ya dərsliklər) kitabın adı ilə verilir. Məsələn: Kriminalistika: Ali məktəblər üçün dərslik / K.Q. Sarıcalinskayanın redaktəsi ilə. Bakı: Hüquq ədəbiyyatı, 1999, 715 s.

Умственное воспитание дошкольника / Под ред. Поддьякова. М.: Педагогика, 1972, 288 с.

Оперативно-розыскная деятельность: Учебник / Под ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, А.Ю. Шумилова. М.: Инфра-М, 2001, 794 с.

Çoxcildli nəşrə aşağıdakı kimi istinad edilir: Azərbaycan tarixi: 7 cilddə, IV c., Bakı: Elm, 2000, 456 s.

Годфура Ж. Что такое психология: В 2-х т. Т.1, М.: Мир, 1992, 496 с.

Məqalələrin biblioqrafik təsviri iki hissədən ibarət olur. 1. Məqalə haqqında məlumat; 2. Məqalənin dərc edildiyi nəşr orqanı haqqında məlumat. Bu hissələr bir-birindən qoşa çərəkə xətə -“//” ayrılır ki, ondan əvvəl və sonra bir interval qoyulur.

Dördədək müəllifi olan məqalələrdə müəlliflərin hamısının soyadları və inisialları verilir. Azərbaycan və rus dilində olan istinadlarda müəlliflərin hər iki inisialı, Qərbi Avropa dillərində olan mənbələrdə isə adlarının yalnız birinci hərfi göstərilir. Məsələn:

Vəlixanlı N.M. X əsrin ikinci yarısı-XI əsrdə Azərbaycan feodal dövlətlərinin qarşılıqlı münasibətləri və bir daha “Naxçıvanşahlıq” haqqında // AMEA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə, hüquq seriyası, 2001, №3, s. 120-129.

Baxşəliyeva V.B., Qədirzadə Q.Y. Gəmiqaya rəsmlərində Ön Asiya motivlərinin izləri // Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elmi əsərləri, 2002, №9, s. 37-40.

Rəhmani S.Ə., Əhmədov M.A., Həmişəyev U.Ş., Babaşova N.M. Plazmoferez zamanı hemoreoloji göstəricilərin dinamikası // Azərbaycan Tibb Jurnalı, 1993, №9-10, s. 30-33.

Краснопольский В.И., Буянова С.Н., Иоселиани М.Н., Петрова В.Д. Диагностика и выбор хирургической коррекции недержания мочи при пролапсе гениталий у женщин // Акушерство и гинекология, 2000, №1, с.29-32.

Liang C., Krizan S. An IR-spectroscopic study of the effect of ionizing irradiation on the structure of polyacrylamide (acrylonitrile) // Polym. Sci., 1999, v. 31, No 123, p. 51-60.

Dörddən çox müəllifi olan məqalələrdə ilk üç müəllifin soyadları və inisialları, sonra isə aşağıdakılar ixtisarlardan biri verilir:

- “və b.” - Azərbaycan dilində olan nəşrlərdə;
- “и др.” - rus dilində olan nəşrlərdə;
- “et al” - Qərbi Avropa dillərində olan nəşrlərdə. Məsələn:

Məmmədov F.X., Mahmudov T.Q., Sadıxova Z.İ. və b. Armourianum növü və onun seleksiya əhəmiyyəti // Azərbaycan Aqrar elmi, 2003, №1-3, s. 78.

Желудкова О.Г., Русанова М.Г., Ишкова Т.А. и др. Результаты лечения хронического гепатита у детей со злокачественными опухолями // Вирусные гепатиты, 1999, №2, с. 11-14.

İqer D., Mollis A., Knight A. et al. Automatized programmed synthesis of peptides // J. Applic. Biochem., 2001, v. 48, p. 326-329.

Məqalələr toplusundakı və konfrans materiallarındakı mənbənin bibliografik təsviri də iki hissədən ibarət olur. Onlar isə bir-birindən bir çəpəki xətlə- “/” ayrılır ki, ondan əvvəl və sonra bir interval qoyulur. Məsələn:

Məmmədova G.H. Azərbaycan memarlığının inkişafında Heydər Əliyevin rolu / Azərbaycan Respublikası Prezidenti H.Ə.Əliyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi-praktik konfransın materialları. Bakı: Nurlan, 2003, s. 3-10.

Qurbanov B.O., N.A.Berdyayevın insan və dövlət fəlsəfəsi / Mədəniyyət dünyası, Bakı: Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin nəşriyyatı, 2003, s. 9-20.

Магомедов А.Г. Шейх Шамиль и освободительное движение в Дагестане / Материалы научной сессии Института общей истории РАН. СПб.: Теза, 2002, с. 135-147.

Dadasheva A., Mamedov M., Mikhailov M. et al. Influence of hepatotropic carcinogens to cytokines level in serum of rats. / Hepatocyte transplantation. Int. Symp.: Progress in gastroenterology and hepatology. Hannover, 2001, p.12

Dissertasiyaya istinad edilərkən, əvvəlcə müəllifin soyadı, inisialları, dissertasiyanın adı verilir, iki nöqtədən sonra isə iddia olunan alimlik dərəcəsi, şəhər, nəşr ili və həcmi göstərilir. Məsələn:

Süleymanov S.Y. Xlorofil-zülal kompleksləri, xloroplastların tilakoid membranında onların struktur-molekulyar təşkili və formalaşmasının tənzimlənməsi: Biol.elm.dok. ... dis. Bakı, 2003, 2002. s.

Павличкова Г.Л. Индивидуализация педагогической помощи на основе учета акцентуация педагогической помощи на основе учета акцентуаций характеров: Дис. ... канд.пед.-наук. Владимир, 1992, 141 с.

Dissertasiyanın avtoreferatına da eyni qaydalarla istinad edilir, yalnız “avtoreferat” sözü əlavə edilir. Məsələn:

Feyziyev F.G. İkilik xanlı sistemlərdə diskret proseslərin kvadratik optimallaşdırılması (üsullar, alqoritmlər, proqramlar): Fiz.-riyaz. elm. dok. ... dis. avtoref. Bakı, 2003, 41 s.

Влегжанин А.Н. Международно-правовые основы природоресурсной деятельности государств в Мировом океане: Автореф. дис. ... док. Юр. Наук. Дип. Академия МИД РФ, М., 2002, 39 с.

Qəzet materiallarına istinad edildikdə, müəllifin soyadı və insialları, sonra mənbənin adı, qəzetin adı, nəşr olunduğu şəhər, il, gün, ay və ya nömrə göstərilir. Məsələn:

Məmmədov M.A. Fəciə janrının tədqiqi. “Ədəbiyyat və incəsənət” qəz., Bakı, 1966, 14 may.

Зотов Г.Б. Тибетские тайны Гитлера. Газ. «Аргументы и факты», 2004, июнь, №24.

Arxiv materiallarına aşağıdakı kimi istinad edilir: Azərbaycan Respublikası MDTA: f. 44, siy.2, iş 26, vv. 3-5 ЦГИА Российской Федерации: Ф. 19, оп. 3, д. 101, л. 1

17. Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlərin siyahısı

(Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 2010-cu il 30 aprel tarixli (protokol №10-R) qərarı ilə təsdiq olunmuş, 2012-ci il 04 may tarixli (protokol №07-R) və 2012-ci il 06 iyul tarixli (protokol №10-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

Riyaziyyat və Mexanika elmləri

№	Elmi nəşrin adı	Nəşr orqanı və ya təşkilat
1	AMEA-nın məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. Riyaziyyat və mexanika buraxılışı (ingilis dilində)	AMEA
3	Applied and Computational Mathematics (ingilis dilində)	AMEA, Azərbaycan Respublikası Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Bakı Dövlət Universiteti Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu
4	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Fizika-riyaziyyat elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
5	AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun Əsərləri (ingilis dilində)	AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu
6	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	«Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası» İctimai Birliyi
7	Khazar Journal of Mathematics (ingilis dilində)	Xəzər Universiteti
8	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
9	Pedaqoji Universitet Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
10	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Fizika-riyaziyyat və texnika elmləri seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
11	Journal of Qafqaz University. Mathematics ana Informatics (riyaziyyat elmləri üzrə)	Qafqaz Universiteti
12	Elmi Əsərlər. Fundamental Elmlər	Azərbaycan Texniki Universiteti
13	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Riyaziyyat və təbiət elmləri seriyası (riyaziyyat elmləri üzrə)	Lənkəran Dövlət Universiteti
14	Azerbaijan Journal of Mathematics (ingilis dilində)	Azərbaycan Riyaziyyat Cəmiyyəti
15	TWMS Journal of Pure and applied Mathematics (ingilis dilində)	Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyəti
16	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Fizika və Astronomiya elmləri

№	Elmi nəşrin adı	Nəşr orqanı və ya təşkilat
1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. Fizika və astronomiya buraxılışı	AMEA
3	Azərbaycan Astronomiya Jurnalı (astronomiya və fizika (nəzəri fizika ixtisası) üzrə)	AMEA
4	Sun and Geosphere (astronomiya elmləri üzrə) (ingilis dilində)	Kosmik Hava Tədqiqləri üzrə Balkan, Qara dəniz və Xəzər dənizi Regional Şəbəkəsi
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Fizika-riyaziyyat elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Fizika	AMEA Fizika İnstitutu
7	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
8	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
9	Journal of Qafqaz University. Physics (fizika elmləri üzrə)	Qafqaz Universiteti
10	Проблемы Энергетики (elektrofizika, elektrofiziki qurğular ixtisası üzrə)	AMEA Fizika İnstitutu, "Azərenerji" ASC Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış
11	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	«Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası» İctimai Birliyi
12	Elmi Əsərlər. Fundamental Elmlər (fizika üzrə)	Azərbaycan Texniki Universiteti
13	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Fizika-riyaziyyat və texnika elmləri seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
14	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. Təbiət və texniki elmlər seriyası (astronomiya üzrə)	AMEA Naxçıvan Bölməsi
15	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

İqtisad elmləri

№	Elmi nəşrin adı	Nəşr orqanı və ya təşkilat
1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. İqtisadiyyat elmləri seriyası	AMEA
3	AMEA İqtisadiyyat İnstitutunun Elmi Əsərlər Topusu	AMEA, İqtisadiyyat İnstitutu
4	Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Kənd Təsərrüfatının İqtisadiyyatı və Təşkili İnstitutunun Elmi Əsərləri	Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Kənd Təsərrüfatının İqtisadiyyatı və Təşkili İnstitutu
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi	Bakı Dövlət Universiteti

	elmlər seriyası	
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi əsərlər. İctimai Elmlər Seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
7	Azərbaycan Aqrar Elmi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
8	The Journal of Economic Sciences: theory and practice (ingilis dilində)	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
9	Dirçəliş - XXI əsr	Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu
10	AMEA-nın Xəbərləri. Elm və innovasiya seriyası	AMEA
11	Audit	Bakı Biznes Universiteti
12	Əmək və Sosial Problemlər	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi. Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat və Tədris Mərkəzi
13	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
14	Azərbaycan Vergi Jurnalı	Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi
15	İpək Yolu	Azərbaycan Universiteti
16	Journal of Qafqaz University. Economics and Administration	Qafqaz Universiteti
17	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti
18	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. İctimai və humanitar elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
19	Beynəlxalq hüquq və inteqrasiya problemləri	Bakı Dövlət Universiteti
20	Geostrategiya	“Kaspi” Geosiyasi Araşdırmalar Mərkəzi
21	Maliyyə və uçot	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi və Redaksiyanın əmək kollektivi
22	Kooperasiya	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti
23	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Texnika elmləri

№	Nəşrin adı	Nəşr orqanı və ya təşkilat
1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. İnformatika və idarəetmə problemləri buraxılışı (informatika və idarəetmə üzrə)	AMEA
3	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Elmi Əsərləri (kənd təsərrüfatının mexanikləşdirilməsi, elektriklişdirilməsi və texniki xidməti sahələri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti
4	Nəzəri və Tətbiqi Mexanika	Azərbaycan Respublikası Təhsil

		Nazirliyi, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
5	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Elmi Əsərləri	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
6	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəzin Xəbərlər Məcmuəsi	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəzi
7	Azərbaycan Ali Texniki Məktəblərinin Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
8	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
9	Azərbaycan Milli Aerokosmik Agentliyinin Xəbərləri	Azərbaycan Milli Aerokosmik Agentliyi
10	Elmi Əsərlər	Azərbaycan Texniki Universiteti
11	Maşınşünaslıq	Azərbaycan Texniki Universiteti
12	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
13	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
14	Проблемы Энергетики	AMEA Fizika İnstitutu, “Azərenerji” ASC Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu
15	Sumqayıt Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Sumqayıt Dövlət Universiteti
16	Neft Kimyası və Neft Emalı Prosesləri	AMEA Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu
17	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
18	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi. Elmi Əsərlər Məcmuəsi	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi
19	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının Elmi Əsərləri	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası
20	Экоэнергетика	Международная Экоэнергетическая Академия
21	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası” İctimai Birliyi
22	AMEA-nın Xəbərləri. Elm və innovasiya seriyası	AMEA
23	İpək Yolu (nəqliyyat üzrə)	Azərbaycan Universiteti
24	Odlar Yurdu Universitetinin Pedaqoji və Elmi Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
25	Azərbaycan Aqrar Elmi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
26	İnformasiya Cəmiyyəti Problemləri	AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
27	İnformasiya Texnologiyaları Problemləri	AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
28	Elmi Əsərlər	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti “Neftqazəlmütədqiqatlayihə” İnstitutu
29	Applied and Computational Mathematics	AMEA, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Bakı Dövlət Universiteti Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu

30	Elmi Əsərlər (kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə)	AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası
31	Kitabxanaşünaslıq və Bibliografiya (kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
32	Kitabşünaslıq və Nəşriyyat İşİ (kitabxanaşünaslıq və bibliografiyaşünaslıq; kitabşünaslıq üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
33	Elmi Əsərlər	ADNA "Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya" Elmi-Tədqiqat İnstitutu
34	Electroenergetics, electrotechnics, electromechanics + control	"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
35	Elmi Əsərlər Toplusu	"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
36	Kitabşünaslıq və informasiya (elmi-nəzəri və praktiki jurnal)	Professor A.A. Xələfov
37	Journal of Qafqaz University. Mechanics and Industrial Engineering	Qafqaz Universiteti
38	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Filologiya elmləri

№	Nəşrin adı	Nəşr orqanı və ya təşkilat
1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	AMEA
3	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu. Elmi Araşdırmalar	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu
4	Azərbaycan Dillər Universiteti. Elmi Xəbərlər	Azərbaycan Dillər Universiteti
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Bakı Slavyan Universitetinin Elmi Əsərləri. Dil və ədəbiyyat seriyası	Bakı Slavyan Universiteti
7	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Humanitar elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
8	Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Gəncə Dövlət Universiteti
9	Azərbaycan	Azərbaycan Yazıçılar Birliyi
10	Dədə Qorqud Jurnalı (folklorşünaslıq ixtisası üzrə)	AMEA Folklor İnstitutu
11	Dil və ədəbiyyat	Bakı Dövlət Universiteti
12	Dilçilik İnstitutunun Əsərləri	AMEA Dilçilik İnstitutu
13	Filologiya Məsələləri	AMEA Əlyazmalar İnstitutu
14	Ədəbiyyat Məcmuəsi (Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Elmi Əsərləri)	AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu
15	Humanitar Elmlərin Öyrənilməsinin Aktual	Bakı Slavyan Universiteti

	Problemləri	
16	Dil və Ədəbiyyat	Azərbaycan Dillər Universiteti
17	Risalə	AMEA Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
18	Türkologiya	AMEA Dilçilik İnstitutu
19	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. İctimai və humanitar elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
20	Terminologiya Məsələləri	AMEA Terminologiya Komissiyası
21	Tağıyev Oxuları	Bakı Slavyan Universiteti
22	Azərbaycan Şifahi Xalq Ədəbiyyatına Dair Tədqiqlər (folklorşünaslıq ixtisası üzrə)	AMEA Folklor İnstitutu
23	Şərq Filologiyası Məsələləri	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu
24	Pedaqoji Universitet Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
25	Ədəbi Əlaqələr	AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu
26	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
27	Journal of Qafqaz University. Philology and Pedagogics	Qafqaz Universiteti
28	Naxçıvan	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi
29	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	Lənkəran Dövlət Universiteti
30	Sumqayıt Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Sumqayıt Dövlət Universiteti
31	Tədqiqlər	AMEA Dilçilik İnstitutu
32	Azərbaycanda xarici dillər	Professor F.İ. Veysəlli
33	Axtarışlar	AMEA Naxçıvan Bölməsi, İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu
34	Sivilizasiya	Bakı Avrasiya Universiteti
35	Bakı Qızlar Universitetinin Elmi Xəbərləri	Bakı Qızlar Universiteti
36	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
37	İpək yolu	Azərbaycan Universiteti

Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlərin siyahısına əlavə

1. Beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən birmənalı şəkildə nüfuzlu hesab edilən xarici elmi jurnallar.
Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Web of Science bazasının (www.thomsonreuters.com) üç sitatgətirmə sistemindən hər hansı birinə daxil olan jurnalları birmənalı şəkildə nüfuzlu xarici elmi jurnallar hesab edir:
 - Science Citation Index Expanded (dəqiq, təbiət və texniki elmlər üzrə baza);
 - Social Science Citation Index (sosial elmlər üzrə baza);
 - Arts and Humanities Citation Index (incəsənət və humanitar elmlər üzrə baza).
2. Gənc tədqiqatçıların AMEA və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən təşkil olunmuş respublika elmi konfranslarının materialları.

3. Beynəlxalq və respublika miqyaslı simpozium, elmi konfrans və digər mühüm elmi tədbirlərin materialları.

18. Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirməsi Şuraları

33 - TEXNİKA ELMLƏRİ

3338.01 - Sistemli analiz, idarəetmə və informasiyanın işlənməsi

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının Kibernetika və
Informasiya Texnologiyaları üzrə problem şurası.

Sədri: Akademik İsmayıl İbrahimov

Elmi Katibi: Ədalət Paşayev

53 - İQTİSAD ELMLƏRİ

5310.01 - Dünya iqtisadiyyatı

5311.01 - Müəssisələrin təşkili və idarə olunması

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının İqtisadiyyat üzrə
problem şurası.

Sədri: Professor Şahbaz Muradov

Elmi Katibi: Fərqanə Musayeva

57 - FİLOLOGİYA ELMLƏRİ

5710.01 - Türk dilləri

5717.01 - Türk xalqları ədəbiyyatı

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının Şərqsunaslıq üzrə problem şurası.

Sədri: Professor Gövhər Baxşəliyeva

Elmi Katibi: Zenfira Şıxəlibəyli

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının Ədəbiyyat üzrə problem şurası.

Sədri: Professor Rafael Hüseynov

Elmi Katibi: Aida Qasımova

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının Dilçilik üzrə problem şurası.

Sədri: Professor Tofiq Hacıyev

Elmi Katibi: Məhəbbət Mirzəliyeva

Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının Folklorşunaslıq üzrə problem şurası.

Sədri: Professor Qəzənfər Paşayev

Elmi Katibi: Afaq Ramazanova

19. İstifadə olunmuş ədəbiyyat

1. "Doktoranturaların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1 iyul 2010-cu il tarixli 129 sayılı qərarı.
2. Alimlik dərəcələrinin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında ƏSASNAMƏ, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 21 fevral tarixli 857 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir.
3. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 19 sentyabr 2003-cü il tarixli (protokol №12) və 06 iyun 2004-cü il tarixli (protokol №11) qərarları.
4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 04.03.2011-ci tarixli (protokol №05-R) qərarı.

Odlar Yurdu UNIVERSİTETİ
DOKTORANTIN FƏRDİ İŞ PLANI

Odlar Yurdu Universiteti
DİSSERTANTIN FƏRDİ İŞ PLANI

Doktorantura şöbəsinin iş planı (MDS)
Doktorantlar və dissertantlar üçün yol xəritəsi